

**Posudek oponenta
na diplomovou práci Roberta Vršanského
„Nepodmíněný trest odnětí svobody“**

Předložená diplomová práce obsahuje 65 stran textu a je přehledně členěna do úvodu, pěti kapitol a závěru. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Okruh použité literatury je nebývale obsáhlý, zahrnuje i řadu prací zahraničních autorů a nesporně je přiměřený zvolenému tématu. Po formální stránce splňuje předložená diplomová práce všechny požadavky na ni kladené.

Diplomant si za téma své práce zvolila problematiku poměrně netradiční a současně dosti obtížnou, vyvolávající v teorii i v aplikační praxi časté diskuse. Jde proto o téma aktuální a jeho zpracování je určitě přínosné. Téma je dosti náročné na zpracování pramenného materiálu a rovněž na samotné zpracování, a to s ohledem na četnost často rozporných názorů a tendencí a aplikační problémy.

Po stručném úvodu, ve kterém diplomant charakterizuje zaměření a cíl své práce, se nejprve zcela důvodně zabývá klíčovou otázkou účelu trestu. Rozbor jednotlivých teorií trestání a zejména funkcí trestu a vývojových tendencí právní úpravy je zpracován velmi pěkně, s dobrou znalostí dané problematiky a jejího odrazu v odborné literatuře.

Následující kapitola práce se zabývá současnou úpravou nepodmíněného trestu odnětí svobody *de lege lata*. Kladně třeba hodnotit, že při rozboru zásad ukládání trestů se diplomant opírá i o nálezy Ústavního soudu ČR a o judikaturu ESLP. V souvislosti s ustanovením § 55 odst. 2 tr. zákoníku mohla být zmíněna i problematika tzv. krátkodobých nepodmíněných trestů odnětí svobody. Rozhodně lze souhlasit s výhradou, kterou diplomant vznáší ohledně možnosti nepřihlížení k době výkonu trestu ve věznici se zvýšenou ostrahou při stanovení doby výkonu trestu pro účely podmíněného propuštění.

Navazující kapitola je věnována samotnému výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody. Zaslужně zde diplomant zmiňuje i Evropská vězeňská pravidla a působení Výzkumného ústavu penologického, které bývají často opomíjeny. Hlavní vývojové tendence, odrážející se ve změnách právní úpravy výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody, jsou zpracovány výstižně a přehledně na podkladě pečlivého studia právní úpravy.

Logickou návaznost má i další kapitola věnovaná problematice podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. I zde je rozbor právní úpravy a judikatury zpracován velmi pečlivě. Při úvahách o významu ustanovení § 88 odst. 3 tr. zákoníku by bylo možno ještě zmínit námitku, že začasť odsouzený nemá možnost v průběhu výkonu trestu být zaměstnán, a tedy nemá zdroje, ze kterých by způsobenou škodu vůbec mohl (byť zčásti) uhradit. Rovněž třeba souhlasit s výhradami, které diplomant vznáší k ustanovení § 88 odst. 2 tr. zákoníku, kdy navíc kladné stanovisko ředitele věznice by patrně mělo být uvedeno jako jedna z podmínek aplikace tohoto ustanovení přímo v trestním zákoníku a nikoliv „ukryto“ v trestním řádu. Závěrům a doporučením, které diplomant v otázce rozhodování o podmíněném propuštění uvádí, lze rozhodně přisvědčit.

Zajímavý exkurz do právní úpravy common law, reprezentované úpravou anglickou, přináší diplomant v páté kapitole své práce. Komplexní zpracování této materie, byť na pochopitelně v omezeném rozsahu a na podkladě odborné literatury, je rozhodně přínosné i pro odborného čtenáře. Podněty de lege ferenda pak diplomant zmiňuje v závěru své práce.

V závěru své práce pak diplomant stručně a výstižně uvádí poznatky, ke kterým při zpracování své práce dospěl. V této souvislosti třeba souhlasit s výtkou, kterou diplomant vznáší, ohledně značně rozdílného přístupu různých soudců různých soudů při rozhodování o podmíněném propuštění odsouzeného.

Celkově lze předloženou diplomovou práci hodnotit jako zdařilou. Diplomant prokázal, že se do náležité hloubky seznámil se zkoumanou problematikou. Ve svém výkladu se opírá o pečlivý rozbor právní úpravy a rovněž o dosavadní literární zpracování a o judikaturu. Kladně práce je svědomitost a úroveň zpracování, schopnost identifikovat problémy a pokusit se o alespoň nastínění možného řešení. Předložená diplomová práce po formální i po obsahové stránce nesporně splňuje požadavky na ni kladené a je rozhodně způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

Při obhajobě své práce by diplomant mohl vyjádřit svůj názor k otázce, zda podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody je možné i v situaci, kdy téměř celá doba dosavadního „uvěznění“ odsouzeného je pokryta započtením vazby.

Předběžná klasifikace: výborně

V Praze dne 11.7.2014

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
oponent